

مقایسه راهبردهای یادگیری واژگان انگلیسی دانشجویان جدید الورود و دانشجویان سال آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

زهرا هاشمی^۱، مریم هادوی^{۲*}، زهرا اسداللهی^۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۱۱/۲۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۶/۲۶

خلاصه

مقدمه: راهبردهای یادگیری، رفتار و تکنیک‌های خاصی هستند که زبان‌آموزان آگاهانه بکار می‌گیرند تا در یادگیری پیشرفت بیشتری داشته باشند. هدف از انجام این مطالعه مقایسه راهبردهای یادگیری واژگان انگلیسی دانشجویان سال اول و آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان بوده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی، مقطعی کلیه دانشجویان سال آخر ورودی ۱۳۹۰ و همچنین دانشجویان ورودی جدید (۱۳۹۳) به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه گو و جانسون بود که ۸ استراتژی یادگیری را بررسی می‌کند. دانشجویان با انتخاب یکی از گزینه‌های " هرگز، بندرت، گاهی اوقات، معمولاً، همیشه" استراتژی‌های خود را در یادگیری زبان انگلیسی مشخص می‌نمودند. اطلاعات با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی و تحلیلی (تست دقیق فیشر، آزمون ANOVA یک‌طرفه، تی مستقل و مجذور کای) تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج: تعداد دانشجویان مورد بررسی ۴۴۹ نفر بود که ۵۲/۵ درصد (۲۳۶ نفر) از آنها را دانشجویان سال اول و ۴۷/۵ درصد (۲۱۳ نفر) را دانشجویان سال آخر تشکیل می‌دادند. استراتژی حفظ کردن، بیشتر از سایر استراتژی‌ها برای یادگیری زبان مورد استفاده قرار می‌گرفت. دانشجویان سال اول به طور معنی‌داری از استراتژی‌های اجتماعی، توجه خاص، نت برداری، حفظ کردن، حدس زدن و استفاده از دیکشنری را بیشتر از دانشجویان سال آخر استفاده می‌کردند ($p < 0/05$). این اختلاف در مورد استراتژی‌های استقلال و سبک یادگیری، معنی‌دار نبود.

نتیجه‌گیری: استفاده بیشتر اساتید دروس زبان انگلیسی دانشگاه از تکنولوژی‌ها و فناوری‌های جدید آموزشی حین تدریس، آشناسازی دانشجویان با راهبردهای مختلف یادگیری زبان انگلیسی و تشویق دانشجویان به استفاده از استراتژی‌های مختلف، تأثیر بسزایی در تسهیل یادگیری این زبان خواهد داشت.

واژه‌های کلیدی: راهبردهای یادگیری، زبان انگلیسی، واژگان، دانشجو

۱ - کارشناس ارشد آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

۲ - دانشجوی دکتری پژوهشی، گروه بیهوشی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران (نویسنده مسئول)

پست الکترونیکی: hadavimaryam@yahoo.com، تلفن: ۰۳۹۱-۵۲۲۸۳۹۷

۳ - کارشناس ارشد آمار زیستی، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

مقدمه

آموزش و یادگیری زبان انگلیسی از اهداف مهم آموزش عالی محسوب می‌شود. یادگیری زبان دوم امری ساده نیست و نیازمند بکارگیری استراتژی‌های خاص از سوی زبان‌آموزان می‌باشد. استراتژی‌های یادگیری زبان دوم از دهه هفتاد به این سو مورد توجه محققین آموزش زبان قرار گرفته‌اند. این راهبردها، رفتار و تکنیک‌های خاصی هستند که زبان‌آموزان آگاهانه بکار می‌گیرند تا در یادگیری پیشرفت بیشتری داشته باشند [۱-۲]. بر اساس نظریه Oxford استفاده از استراتژی‌های یادگیری، آموزش زبان را سهل‌تر، سریع‌تر، لذت بخش‌تر، مؤثرتر، و قابل انتقال به موقعیت‌های جدید می‌سازد [۳].

خواندن، نوشتن، صحبت کردن و شنیدن همگی از ارکان مهم یادگیری زبان می‌باشند و بدون یادگیری یکی از این ارکان، آموزش زبان ناکافی است [۴]. در این میان، دانستن کلمات جدید در هر زبانی از اهمیت خاصی برخوردار است و هر چه دامنه لغات فرد بیشتر باشد، شخص با تسلط بیشتری تکلم می‌کند.

روش‌های جدید آموزش زبان دوم، بیشتر بر مکانیزم‌های ارتباطی (Communicative) تأکید دارند. مطالعات زیادی در خصوص تغییر متدهای آموزش صورت گرفته است ولی مطالعات انجام شده جهت بررسی نظرات زبان‌آموزان در مورد چگونگی یادگیری زبان و مخصوصاً واژگان، اندک می‌باشند. علاوه بر این، واژگان و طریقه یادگیری آن‌ها در کشورهای آسیایی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. یادگیری واژگان در این کشورها معمولاً اتفاقی و بر اساس متن صورت می‌گیرد، زیرا آموزش زبان بر پایه ترجمه و گرامر است. مطالعات نشان داده‌اند که دانشجو نمی‌تواند تمامی لغات مورد نیاز خود را در کلاس درس بیاموزد و آموزش استراتژی‌های یادگیری کلمات به دانشجویان، روش مؤثری در خصوص یادگیری خواهد بود. استراتژی‌های یادگیری کلمات با توجه به نظرات محققین، مختلف و دارای ابعاد زیادی هستند. این راهبردها در بهبود ساختار زبان مؤثرند و بر یادگیری زبان تأثیر دارند [۵].

Chamot و O'Malley سه نوع اصلی راهبردهای یادگیری را راهبردهای فراشناختی، شناختی و عاطفی-

اجتماعی معرفی می‌کنند [۶]. Stern در سال ۱۹۸۳ در طبقه‌بندی خود از ۱۰ استراتژی نام برده است [۷] و در سال ۱۹۹۲ راهبردها را در ۵ گروه طبقه‌بندی نمود که عبارتند از: راهبردهای مدیریتی و برنامه‌ریزی، راهبردهای شناختی، راهبردهای ارتباطی - تجربی، راهبردهای میان فردی و راهبردهای عاطفی [۸].

متخصصان آموزش زبان دوم بر این باورند که آموزش استراتژی‌های یادگیری کلمات، به دانشجویان کمک می‌کند تا آن‌ها خود به تنهایی بتوانند کلمات جدید را بیاموزند و آن‌ها را در مکالمه و نگارش بکار گیرند. همچنین این استراتژی‌ها به زبان‌آموز قدرت و کنترل می‌دهند و مسئولیت یادگیری را بر عهده او می‌گذارند [۹]. برخی محققین بر این عقیده‌اند که زبان‌آموزان موفق‌تر، از استراتژی‌های متنوع و بیشتری برای یادگیری زبان انگلیسی بهره می‌برند [۱۰-۱۲]. Nemati در مطالعه خود تحت عنوان "استراتژی‌های یادگیری کلمات" گزارش نمود که آموزش استراتژی‌های یادگیری می‌تواند ماندگاری طولانی‌مدت کلمات در حافظه را به طور معنی‌داری افزایش دهد [۱۳]. Mongkol با مقایسه دانشجویان سال اول و دوم به این نتیجه رسید که دانشجویان سال دوم برای یادگیری کلمات از استراتژی‌های راهبردی جهت آنالیز ریشه کلمات و ضنائم مانند پیشوندها و پسوندها استفاده می‌کردند و در مقابل، دانشجویان سال اول، از هم خانواده‌های کلمه جهت یادگیری کلمات بهره می‌بردند. این بدین معنی است که دانشجویان سال اول استراتژی بهتر و مؤثرتری جهت یادگیری داشتند [۱۴]. در مطالعه مشابهی که در دانشگاه ولی عصر رفسنجان انجام شد تفاوت خاصی در بکارگیری استراتژی‌ها بین دو جنس گزارش نگردید [۱۵] در حالی که در مطالعه Marttinen دانشجویان دختر از استراتژی‌های بیشتری استفاده می‌کردند [۱۶].

محققین این پژوهش بر این باورند که آگاهی از استراتژی‌ها و تفاوت‌های فردی دانشجویان در یادگیری، به اساتید و برنامه‌ریزان زبان انگلیسی کمک خواهد کرد که راهکارهای جدیدی جهت آموزش زبان ارائه دهند. بدین منظور مطالعه حاضر، با هدف مقایسه راهبردهای یادگیری کلمات از دیدگاه دانشجویان سال اول و آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

طراحی گردید.

مواد و روش‌ها

این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی است و کلیه دانشجویان سال آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (ورودی ۹۰) که واحدهای زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی، زبان عمومی و زبان تخصصی را در طی دوران تحصیل در دانشگاه گذرانده بودند و همچنین دانشجویان ورودی جدید (ورودی ۱۳۹۳) (به عنوان دانشجوی سال اول)، به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه دو قسمتی بود که در قسمت اول ۶ سؤال در مورد سن دانشجوی، جنسیت، رشته تحصیلی، درصد زبان انگلیسی در کنکور سراسری، سابقه شرکت در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی خارج از مدرسه و سابقه استفاده از برنامه‌های آموزشی و غیرآموزشی تلویزیون یا ماهواره به زبان انگلیسی گنجانده شده بود و قسمت دوم، پرسشنامه Gu و Johnson (۱۹۹۶) بود که پایایی و روائی آن در مطالعات داخلی Seddigh و Shokrpur و مطالعات Gu، Fan و Johnson تأیید شده است [۱۷-۱۹]. پرسشنامه‌ها پس از ادای توضیحات لازم توسط پژوهشگران، در اختیار دانشجویان قرار گرفت. پرسشنامه Gu و Johnson دارای ۴۵ عبارت در خصوص روش برخورد دانشجویان با کلمات جدید می‌باشد که ۸ استراتژی را ارزیابی می‌کند. این استراتژی‌ها شامل: ۱- استراتژی استفاده از دیکشنری (۷ عبارت)، ۲- استراتژی حدس و گمان (۳ عبارت)، ۳- ترجیحات سبک یادگیری (۳ عبارت)، ۴- استراتژی حفظ کردن (۱۴ عبارت)، ۵- استراتژی استقلال (۵ عبارت)، ۶- استراتژی نت برداری (۶ عبارت)، ۷- استراتژی توجه خاص (۳ عبارت) و ۸- استراتژی اجتماعی (۴ عبارت) می‌باشند. دانشجویان با انتخاب یکی از گزینه‌های "هرگز= صفر، بندرت= ۱، گاهی اوقات= ۲، معمولاً= ۳، همیشه= ۴"، استراتژی‌های خود را در یادگیری زبان انگلیسی مشخص می‌نمودند. نمره کل استراتژی‌های

محاسبه شده بین ۰ تا ۱۸۰ متغیر خواهد بود. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و آزمون‌های آماری توصیفی (فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و تحلیلی (تست دقیق فیشر، آزمون ANOVA یک‌طرفه، تی مستقل و مجذور کای) تجزیه و تحلیل شدند. $p < 0.05$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

تعداد دانشجویان مورد بررسی در این مطالعه ۴۴۹ نفر بود که ۵۲/۵ درصد (۲۳۶ نفر) از آنها را دانشجویان سال اول و ۴۷/۵ درصد (۲۱۳ نفر) را دانشجویان سال آخر تشکیل می‌دادند. در مجموع، ۶۴/۶ درصد (۲۹۰ نفر) از دانشجویان مؤنث و ۳۵/۴ درصد (۱۵۹ نفر) مذکر بودند. از دانشجویان سال اول، ۶۹/۶ درصد (۱۶۴ نفر) را دانشجویان دختر و ۳۰/۴ درصد (۷۲ نفر) را دانشجویان پسر تشکیل می‌دادند. این تعداد برای دانشجویان سال آخر به ترتیب ۵۷/۳ درصد (۱۲۲ نفر) و ۴۲/۷ درصد (۹۱ نفر) بود. آزمون دقیق فیشر اختلاف جنسیت را در دانشجویان سال‌های اول و آخر معنی‌دار نشان داد ($p=0.005$).

در بررسی و مقایسه استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان سال اول و آخر مشخص گردید که میانگین نمره کل استفاده دانشجویان سال اول از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی، نسبت به دانشجویان سال آخر بیشتر بوده است و اختلاف معنی‌دار گزارش شد ($p=0.000$). جدول ۱ میانگین و انحراف معیار استفاده از استراتژی‌های هشت‌گانه یادگیری زبان انگلیسی را در دانشجویان سال‌های اول و آخر نشان می‌دهد. نتایج حاکی از این است که دانشجویان سال اول برای یادگیری زبان انگلیسی به طور معنی‌داری از اکثر استراتژی‌های مورد بررسی بیشتر از دانشجویان سال آخر استفاده می‌کردند و این اختلاف تنها در مورد استراتژی‌های استقلال و سبک یادگیری، معنی‌دار نبوده است.

جدول ۱- میانگین و انحراف معیار نمره استفاده از استراتژی‌های هشت‌گانه یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان سال اول و آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

استراتژی	اجتماعی	توجه خاص	نت‌برداری	استقلال	سبک یادگیری	حفظ کردن	حدس زدن	استفاده از دیکشنری
سال آخر	۸/۴۴±۲/۷۱	۶/۰۱±۲/۶۸	۹/۰۷±۴/۶۴	۷/۳۳±۴/۴۰	۶/۴۱±۱/۸۶	۲۸/۰۳±۷/۲۰	۶/۳۶±۲/۵۱	۱۴/۳۵±۴/۶۲
سال اول	۹/۶۱±۳/۰۴	۷/۰۰±۲/۳۷	۱۱/۵۲±۵/۰۹	۷/۵۹±۳/۹۹	۶/۴۹±۱/۹۱	۳۱/۸۲±۸/۳۷	۶/۹۵±۲/۷۱	۱۵/۰۶±۴/۸۵
P value	*./۰۰۰	*./۰۰۰	*./۰۰۰	۰/۲۶	۰/۲۲۱	*./۰۰۰	*./۰۰۰	*./۰۳۳

T test *p<۰/۰۵

استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی به طور کلی در دانشجویان دختر (۹۲/۵۲±۲۲/۸۵) بیشتر از دانشجویان پسر (۸۸/۸۵±۲۵/۱۰) بود ولی اختلاف معنی‌دار گزارش نشد (p=۰/۱۳۸). جدول ۲ میانگین و انحراف معیار

جدول ۲- میانگین و انحراف معیار نمره استفاده از استراتژی‌های هشت‌گانه یادگیری زبان انگلیسی بر حسب جنسیت در دانشجویان سال اول و آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

استراتژی	اجتماعی	توجه خاص	نت‌برداری	استقلال	سبک یادگیری	حفظ کردن	حدس زدن	استفاده از دیکشنری
مذکر	۸/۳۶±۳/۰۸	۶/۵۱±۲/۶۶	۹/۸۹±۴/۷۵	۸/۴۴±۴/۱۶	۶/۲۶±۲/۰۷	۲۸/۲۰±۸/۴۱	۶/۵۸±۲/۷۸	۱۴/۴۴±۴/۹۲
مؤنث	۹/۳۹±۲/۸۲	۶/۵۰±۲/۵۹	۱۰/۶۳±۵/۲۰	۶/۸۶±۴/۱۲	۶/۵۴±۱/۸۰	۳۰/۹۰±۸/۱۰	۶/۷۴±۲/۵۵	۱۴/۸۰±۴/۶۷
P value	*./۰۱۰	۰/۶۱۹	۰/۸۰۷	۰/۰۰۳*	۰/۲۹۶	۰/۳۰۹	۰/۲۹۳	۰/۹۹۹

T test *p<۰/۰۵

در این کلاس‌ها را نداشتند (۸۵/۵۲±۲۳/۲۱). آزمون تی مستقل اختلاف میانگین‌ها را معنی‌دار نشان داد (p=۰/۰۰۰). دانشجویانی که قبلاً در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی شرکت کرده بودند بیشتر از استراتژی‌های اجتماعی، حدس زدن و توجه خاص استفاده می‌نمودند. استراتژی‌های مورد استفاده در دانشجویانی که سابقه شرکت در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی خارج از مدرسه را نداشتند به ترتیب عبارت بودند از: استراتژی اجتماعی، توجه خاص و حفظ کردن. آزمون دقیق فیشر اختلاف معنی‌داری در بین دانشجویان دختر و پسر (p=۰/۵۰۲) و دانشجویان سال‌های اول و آخر دانشگاه از نظر سابقه شرکت در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی نشان نداد (p=۰/۳۳۸).

۱۹/۸ درصد از دانشجویان از برنامه‌های آموزشی و غیرآموزشی تلویزیون و یا ماهواره به زبان انگلیسی استفاده

بیشترین استراتژی‌های مورد استفاده دانشجویان دختر و پسر عبارت بودند از: استراتژی‌های حفظ کردن، استفاده از دیکشنری و نت‌برداری. در مجموع استراتژی حفظ کردن، بیشتر از سایر استراتژی‌ها برای یادگیری زبان مورد استفاده قرار می‌گرفت. مقایسه میانگین و انحراف معیار نمره استراتژی‌های استقلال و اجتماعی بر حسب جنسیت اختلاف معنی‌دار نشان داد (جدول ۲). بدین صورت که استفاده دانشجویان پسر از استراتژی استقلال، بیشتر از دانشجویان دختر بود در حالی که دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر، از استراتژی اجتماعی بیشتر بهره می‌بردند.

میانگین و انحراف معیار استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویانی که قبلاً در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی خارج از مدرسه شرکت کرده بودند (۹۸/۶۴±۲۲/۱۷) بیشتر از دانشجویانی بود که سابقه شرکت

استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی به طور کلی در دانشجویان رشته اتاق عمل $99/36 \pm 25/62$ ، دانشجویان پزشکی $99/16 \pm 19/04$ ، رادیولوژی $95/79 \pm 19/03$ ، دندانپزشکی $91/82 \pm 19/11$ ، علوم آزمایشگاهی $27/23 \pm 89/43$ ، مامایی $23/56 \pm 89/30$ ، هوشبری $26/18 \pm 85/53$ و پرستاری $26/47 \pm 81/18$ بود. آزمون آماری اختلاف میانگین کل استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی بر حسب رشته تحصیلی را معنی‌دار نشان داد ($p=0/001$). در جدول 3 میانگین و انحراف معیار استفاده از استراتژی‌های مختلف یادگیری زبان انگلیسی بر حسب رشته تحصیلی نشان داده شده است.

می‌کردند. میانگین و انحراف معیار نمره کل استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی برای این گروه از دانشجویان $103/48 \pm 21/03$ و برای دانشجویانی که بهره کمتری از برنامه‌های تلویزیونی انگلیسی زبان می‌بردند $88/36 \pm 23/28$ بود. آزمون آماری اختلاف آماری را معنی‌دار گزارش نمود ($p=0/000$).

از کل دانشجویان مورد مطالعه، 16/6 درصد در رشته پزشکی، 12/3 درصد دندانپزشکی، 17/5 درصد هوشبری، 10/7 درصد علوم آزمایشگاهی، 13/6 درصد مامایی، 6/6 درصد اتاق عمل، 13 درصد رادیولوژی و 9/8 درصد در رشته پرستاری تحصیل می‌کردند. میانگین و انحراف معیار نمره

جدول 3- میانگین و انحراف معیار نمره استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی بر حسب رشته تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

رشته تحصیلی	استراتژی اجتماعی	توجه خاص	نت‌برداری	استقلال	سبک یادگیری	حفظ کردن	حدس زدن	استفاده از دیکشنری
پزشکی	9/70 ± 3/20	7/46 ± 2/31	11/58 ± 4/13	8/40 ± 4/07	6/72 ± 1/77	31/42 ± 6/88	7/53 ± 2/41	16/48 ± 4/10
دندان پزشکی	8/39 ± 2/75	6/37 ± 2/30	10/44 ± 3/72	8/94 ± 3/88	6/75 ± 1/42	29/21 ± 6/91	6/55 ± 2/31	15/33 ± 4/21
هوشبری	8/72 ± 2/80	5/56 ± 2/47	9/32 ± 5/68	6/79 ± 4/16	6/40 ± 2/03	28/32 ± 8/51	6/08 ± 2/69	14/42 ± 5/24
اتاق عمل	9/41 ± 2/95	7/00 ± 1/86	11/76 ± 5/61	6/92 ± 4/55	6/70 ± 1/91	31/96 ± 8/85	6/75 ± 2/55	15/07 ± 4/31
علوم آزمایشگاهی	8/70 ± 2/64	6/72 ± 2/76	9/96 ± 5/10	7/45 ± 4/67	6/30 ± 2/52	29/09 ± 8/57	6/45 ± 3/02	14/38 ± 5/38
مامایی	8/95 ± 2/88	6/63 ± 2/87	10/77 ± 5/55	6/07 ± 3/74	6/03 ± 1/89	31/21 ± 8/94	7/02 ± 2/49	13/13 ± 4/40
رادیولوژی	9/89 ± 2/81	6/45 ± 2/78	10/89 ± 4/65	7/94 ± 4/23	6/87 ± 1/44	31/36 ± 6/99	6/61 ± 2/45	15/72 ± 4/31
پرستاری	8/50 ± 3/38	6/14 ± 2/85	8/51 ± 5/67	6/08 ± 3/69	5/72 ± 1/97	27/73 ± 9/50	6/37 ± 3/02	12/16 ± 4/69
P value	0/005*	0/003*	0/004*	0/027*	0/006*	0/039*	0/055	0/000*

$p < 0/05^*$

One-Way ANOVA

نسبت به دانشجویان سال آخر بیشتر بوده است و اختلاف معنی‌دار گزارش شد. با وجود اینکه اختلاف معنی‌داری بین این دانشجویان از نظر سابقه شرکت در کلاس‌های آموزشی زبان انگلیسی مشاهده نگردید، دلیل احتمالی این اختلاف را می‌توان ارتقای شیوه آموزش زبان انگلیسی در مدارس، استفاده از شیوه‌های نوین آموزش زبان انگلیسی و آشناسازی دانش‌آموزان با استراتژی‌های مختلف یادگیری زبان انگلیسی ذکر نمود. استفاده از ابزارهای مناسب آموزشی تأثیر قابل توجهی در ارتقاء رشد شناختی زبان‌آموز و کمکی برای ایجاد "جهش شناختی" محسوب می‌شود [17].

مقایسه میانگین و انحراف معیار نمره استفاده از

بحث

یادگیری زبان انگلیسی امروزه یک نیاز است و یکی از مهارت‌های مهمی است که هر فرد، به خصوص افراد دارای تحصیلات دانشگاهی، بایستی برای ارتقاء دانش و به روز بودن اطلاعات آن را کسب کنند. روش‌ها و استراتژی‌های مختلفی برای یادگیری و یا تدریس زبان انگلیسی در مدارس و دانشگاه‌ها بکار می‌روند. هدف مطالعه حاضر مقایسه راهبردهای یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان سال‌های اول و آخر دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان بوده است.

بررسی نتایج نشان داد میانگین نمره کل استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی، در دانشجویان سال اول

توسط استاد می‌باشد که در این مطالعه توسط دانشجویان دختر بیشتر استفاده شده بود.

در این مطالعه، بیشترین استراتژی مورد استفاده دانشجویان دختر و پسر جهت یادگیری زبان انگلیسی، استراتژی حفظ کردن بود. زبان آموزان در بیشتر موارد کلمات را حفظ می‌کنند. این استراتژی به آنها این امکان را می‌دهد تا اطلاعات را به خوبی ذخیره کرده و در موقع مناسب استفاده نمایند. بر اساس نظر Fan [۱۹] دانشجویان برتر استراتژی دیکشنری را بیش از دانشجویان دیگر استفاده می‌کنند. Baxter [۲۳] نیز استفاده از دیکشنری یک زبانه را روش بهتری جهت یادگیری کلمات در دراز مدت می‌داند زیرا زبان آموز بیشتر متکی بر زبان دوم می‌گردد نه زبان مادری خود. Gu و Johnson [۱۷] نتیجه‌گیری کردند که دانشجویان برتر آنان از استراتژی حدس و گمان و استفاده از دیکشنری بیشتر از گروه‌های دیگر استفاده می‌کردند. ولی باید یادآوری نمود استراتژی‌هایی که در دانشجویان مورد بررسی در مطالعه حاضر بیشتر مورد استفاده قرار می‌گرفتند یعنی استراتژی‌های حفظ کردن، استفاده از دیکشنری و نت‌برداری و صرفاً تکیه بر محیط مبتنی بر متن، روش قابل قبولی برای یادگیری زبان انگلیسی نیست.

مقایسه استراتژی‌های یادگیری دانشجویانی که قبلاً در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی شرکت کرده بودند (استراتژی‌های اجتماعی، حدس زدن و توجه خاص) با دانشجویانی که سابقه شرکت در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی خارج از مدرسه را نداشتند (استراتژی اجتماعی، توجه خاص و حفظ کردن) نیز نشان می‌دهد که در سیستم‌های آموزشی جدید، برای یادگیری زبان به استراتژی‌های بیشتری پرداخته می‌شود.

میانگین و انحراف معیار استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویانی که در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی خارج از مدرسه شرکت کرده بودند کمتر از دانشجویانی بود که سابقه شرکت در این کلاس‌ها را داشتند و آزمون آماری اختلاف میانگین‌ها را معنی‌دار نشان داد. تعداد دانش‌آموزان در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی خارج از مدرسه به مراتب کمتر از تعداد دانش‌آموزان این کلاس‌ها در

استراتژی‌های هشت‌گانه در دانشجویان سال‌های اول و آخر نشان داد که اختلاف میانگین‌ها به جز در مورد استراتژی‌های استقلال و سبک یادگیری، در سایر موارد معنی‌دار بوده است و دانشجویان سال اول از استراتژی‌های بیشتری استفاده می‌کردند. محققین عقیده دارند با استفاده از راهکارهای مختلف است که انسان می‌تواند نقصان ظرفیت محدود حافظه را جبران نماید. این مسئله در حوزه یادگیری زبان انگلیسی نیز صدق می‌کند یعنی چنانچه زبان‌آموزان از راهکارهای بیشتری استفاده کنند در امر یادگیری موفق‌تر خواهند بود. Anderson این راهکارها را اعمال آگاهانه‌ای می‌داند که فراگیران به منظور بهبود یادگیری به کار می‌گیرند [۲۰]. Chamot نیز بر این عقیده است که این راهکارها "روش‌هایی هستند که یادگیری را آسان می‌کنند" [۱]. Graham (به نقل از Chamot) در بررسی دانشجویان انگلیسی که در حال یادگیری زبان فرانسه بودند متوجه شد دانشجویانی که موفقیت کمتری کسب نموده‌اند ظاهراً از نقش این راهکارها در بهبود یادگیری مطلع نبوده‌اند [۱].

در مطالعه حاضر نمره کل استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی در دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر بود ولی اختلاف معنی‌دار نبود. در پژوهش Mohammadi [۲۱] و Pishghadam [۲۲] نیز تفاوت معنی‌داری بین به‌کارگیری راهبردهای یادگیری در بین دانشجویان با جنسیت مشاهده نشد. ولی در مطالعه Lee و Oxford [۱۱] این تفاوت معنی‌دار بود و زبان‌آموزان دختر به طرز قابل‌ملاحظه‌ای بیشتر از زبان‌آموزان پسر از راهبردهای یادگیری استفاده می‌کردند.

در مطالعه حاضر، دانشجویان پسر به طور معنی‌داری بیش از دانشجویان دختر از استراتژی استقلال استفاده می‌کردند. به طور معکوس، تفاوت استفاده از استراتژی اجتماعی در دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر بود. نتیجه گزارش شده در مطالعه Pishghadam [۲۲] حاکی از این است که پسران بیشتر از استراتژی اجتماعی استفاده می‌کرده‌اند. استراتژی اجتماعی، به صورت غیرمستقیم در یادگیری زبان انگلیسی تأثیر دارد و شامل چهار راهکار: سؤال از دیگران، سؤال از استاد، صحبت با انگلیسی‌زبانان بومی و اصلاح خطا

مدارس می‌باشد. این امر این امکان را فراهم می‌آورد که مدرسین بتوانند از راهبردهای یادگیری زبان آموزان مطلع شده و آنها را با استراتژی‌های بیشتری برای یادگیری آشنا سازند و در بکارگیری استراتژی‌های مختلف و افزایش روند یادگیری مؤثر باشند. لازم به ذکر است که سبک‌های یادگیری پس از مدتی توسط مدرس، و یا نهاد آموزشی قابل کنترل و هدایت می‌باشد [۲۴].

میانگین و انحراف معیار نمره استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی برای دانشجویانی که از برنامه‌های آموزشی و غیرآموزشی انگلیسی زبان تلویزیون و یا ماهواره استفاده می‌کردند بیشتر از دانشجویانی بود که از این برنامه‌ها کمتر بهره می‌بردند و این اختلاف معنی‌دار بود. این نتیجه نشان می‌دهد زبان‌آموزان اهمیت استفاده از راهبردهای مختلف در یادگیری زبان انگلیسی را درک کرده‌اند.

میانگین و انحراف معیار نمره استفاده از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی بر حسب رشته تحصیلی اختلاف معنی‌دار نشان داد به طوری که دانشجویان رشته‌های اتاق عمل و پزشکی بیشتر از بقیه رشته‌ها و دانشجویان هوشبری و پرستاری کمتر رشته‌های دیگر از استراتژی‌های یادگیری زبان انگلیسی استفاده می‌کردند. بیشترین استراتژی مورد استفاده دانشجویان در کلیه رشته‌ها، استراتژی حفظ کردن بود. با توجه به این که درصد نمره زبان انگلیسی در آزمون ورودی دانشگاه در دانشجویان پزشکی و دندان‌پزشکی از سایر رشته‌ها بیشتر بوده و مدرسین زبان انگلیسی برای رشته‌های پیراپزشکی یکسان می‌باشند، طراحی مطالعاتی برای مشخص

نمودن علل احتمالی مؤثر در این امر پیشنهاد می‌گردد.

نتیجه‌گیری: با توجه به این که در مطالعه حاضر، دانشجویان سال آخر در مقایسه با دانشجویان سال اول، به میزان کمتری از راهبردهای یادگیری واژگان انگلیسی استفاده می‌کردند و با در نظر گرفتن این مطلب که اکثر واحدهای درسی دانشجویان مورد بررسی در سال آخر تحصیل، به صورت عملی و کارورزی می‌باشد، ارائه راهکارهایی برای ایجاد انگیزه، تأکید بر اهمیت یادگیری و استفاده از راهبردهای زبان انگلیسی و ملزم ساختن دانشجویان به انجام تکالیفی مانند ترجمه متون انگلیسی کمک کننده خواهد بود.

تعارض منافع

هیچگونه تعارض در منافی از طرف نویسندگان گزارش نشده است.

سهم نویسندگان

زهرا هاشمی طراحی مطالعه و نگارش مقاله، زهرا اسداللهی تجزیه و تحلیل نتایج، مریم هادوی جمع‌آوری اطلاعات و نگارش مقاله

تشکر و قدردانی

از کلیه دانشجویانی که با صبر، بردباری و صداقت در تکمیل پرسشنامه‌ها پژوهشگران را در انجام این پژوهش همکاری نموده‌اند، صمیمانه تشکر می‌شود.

References

1. Chamot AU. Language learning strategy instruction: Current issues and research. Annual review of applied linguistics 2005;25:112-30.
2. Hsiao TY, Oxford RL. Comparing theories of language learning strategies: A confirmatory factor analysis. The Modern Language Journal 2002;86(3):368-83.
3. Oxford RL. Use of language learning strategies: A synthesis of studies with implications for strategy training. System 1989;17(2):235-47.
4. Yılmaz C. The relationship between language learning strategies, gender, proficiency and self-efficacy beliefs: a study of ELT learners in Turkey. Procedia-Social and Behavioral Sciences 2010;2(2):682-7.
5. Oxford R, Nyikos M. Variables affecting choice of language learning strategies by university student. The modern language journal. 1989; 73(3): 291-300.
6. Winke PM. The psychology of the language learner: Individual differences in second language

- acquisition. *Studies in Second Language Acquisition*. 2007; 29(1): 143-4.
7. Peirce BN. Social identity, investment, and language learning. *TESOL quarterly*. 1995; 29(1): 9-31.
 8. Lyster R, Ranta L. Corrective feedback and learner uptake. *Studies in second language acquisition*. 1997; 19(1): 37-66.
 9. Green JM, Oxford R. A closer look at learning strategies, L2 proficiency, and gender. *TESOL quarterly*. 1995; 29(3): 261-97.
 10. Wharton G. Language learning strategy use of bilingual foreign language learners in Singapore. *Language learning* 2000;50(2):203-43.
 11. Lee KR, Oxford R. Understanding EFL learners' strategy use and strategy awareness. *Asian EFL Journal* 2008;10(1):7-32.
 12. Yang M-N. Language learning strategies for junior college students in Taiwan: Investigating ethnicity and proficiency. *Asian EFL Journal* 2007;9(2):35-57.
 13. Nemati A. Enhancing long-term retention by memory vocabulary learning strategies. *The Journal of Asia TEFL* 2010;7(1):171-95.
 14. Attachoo B, Chaturongakul P. A Study of Vocabulary Size, Competency, Learning Strategies, and Perceptions of Problems with Vocabulary Learning of Students with Learning Disabilities. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*. 2015; 8(2): 59-83.
 15. Khatib M, Hassanzadeh M, Rezaei S. Vocabulary learning strategies of Iranian upper-intermediate EFL learners. *International Education Studies* 2011;4(2):144-52.
 16. Marttinen M. Vocabulary Learning Strategies Used by Upper Secondary School Students Studying English as a Second Language. A Pro Gradu Thesis in English. 2008. Retrieved December 5, 2013, from: https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/18447/URN_NBN_fi_jyu_200803261288.pdf?sequence=1
 17. Gu Y, Johnson RK. Vocabulary learning strategies and language learning outcomes. *Language learning* 1996;46(4):643-79.
 18. Seddigh F, Shokrpur N. Vocabulary learning strategies of medical students at Shiraz University of Medical Sciences. *English Language Teaching* 2012;5(2):160-73.
 19. Fan MY. Frequency of use, perceived usefulness, and actual usefulness of second language vocabulary strategies: A study of Hong Kong learners. *Modern Language Journal* 2003;87(2):222-41.
 20. Hinkel E. *Handbook of research in second language teaching and learning*. Routledge Publishers. 2011. Volume 2. ISBN 1136863958.
 21. Mohammadi M. On the relationship between learning strategies and EFL learners' level of proficiency. *The Journal of Modern Thoughts in Education* 2009; 4(3 (15)):103-15. [Persian]
 22. Pishghadam R. The relationship between language learning strategies, field of study, age, and language background among university students in Iran. *Research on foreign languages (Journal of Faculty of Letters and Humanities)* 2008-Winter 2009; 51(208):25-47. [Persian]
 23. Baxter J. The dictionary and vocabulary behavior: a single word or a handful? *Tesol Quarterly* 1980; 14(3):325-36.
 24. Rahmatian R, Mehrabi M. An investigation on the different methods of phonetic correction in foreign languages teaching/learning. *Language related research (Comparative Language and Literature Research)* 2010; 1(2):33-49. [Persian]

The comparison of Vocabulary Learning Strategies among First Year and Senior Students at Rafsanjan University of Medical Sciences

Hashemi Z¹, Hadavi M², Asadollahi Z³

1-MA. English language, Dept. of General subjects. Faculty of medicine. Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran

2- PhD student. Dept. of Anesthseiology, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran (Corresponding Author), Email:hadavimaryam@yahoo.com, Tel: 039134258397

3-MA. Dept of Social Medicine, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran

Received: 17 September 2014

Accepted: 13 February 2016

Introduction: learning strategies are mindful beliefs and actions that learners apply in order to achieve learning objective. The aim of this study was to compare the vocabulary learning strategies among first and senior students at Rafsanjan University of Medical Sciences in 2011.

Materials and methods: In this cross-sectional study all the first year and last year students in different fields of study were evaluated. The instrument utilized was a modified version of Gu and Johnson questionnaire which consisted of 45 items related to the students' approach to vocabulary learning. The participants were asked to answer each item with a 5-point Likert-style frequency scale as follows: 1) I never or almost never do this, 2) I don't usually do this, 3) I sometimes do this, 4) I usually do this and 5) I always or almost always do this. The data were analyzed using Fisher's exact test, one way Anova and independent T.

Results: Four hundred forty nine students participated in this study. 52.5% (236) were freshmen (first year) and 47.5 percent (213) were seniors. The results indicated that memory strategy was used more than the other strategies. First year university students used more vocabulary learning strategies including social, selective attention, taking notes and dictionary strategies compared to the last year students ($p < 0.05$), and this difference was statistically significant, but the difference in the use of autonomy and study style preferences was not significant.

Conclusion: It is sensible to suggest that English language teachers reconsider their teaching styles and consider different techniques to promote vocabulary learning. Based on the results of this study it could be concluded that the use of new teaching technologies and familiarizing the students with the learning strategies could aid the ease of learning a second language for the medical sciences students.

Keywords: Learning strategies, English language, Vocabulary, Students

Please cite this article as follows:

Hashemi Z, Hadavi M, Asadollahi Z. The comparison of Vocabulary Learning Strategies among First Year and Senior Students at Rafsanjan University of Medical Sciences Community Health journal 2016; 9(4): 81-89.

Funding: This study was funded by Rafsanjan University of Medical Sciences.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Rafsanjan University of Medical Sciences approved the study.